

ELŐTERJESZTÉS

Leányvár Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adóztatásról szóló beszámolóról, valamint a helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálatáról

TÁRGY: A HELYI ADÓKRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA

A helyi adórendelet felülvizsgálatára az éves munkaterv ütemezése szerint – a vonatkozó törvényi szabályozás figyelembevételével – kerül sor.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között **legalább 30 napnak el kell telnie**. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely **adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték, kedvezmény tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba**.

Fenti rendelkezések értelmében, amennyiben a Képviselő-testület 2024. január 1-től új adónemet kíván bevezetni, illetve a korábban bevezetett adónemek mértékén kíván változtatni, azt legkésőbb 2023. december 1-ig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2024. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

Az építményadó, a telekadóra vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálhatóak. A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. A 2023. január 1-jétől alkalmazható a következők:

Építményadó	2 190,9 ,- Ft/m ²
Telekadó:	398,3 ,- Ft/m ²
Magánszemélyek kommunális adója:	33 859,6 ,- Ft/adótárgy,
Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó:	597,5/fő/vendégéjszaka.

A helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható.

VAGYONI TÍPUSÚ ADÓK

Ezek az adófajták valamely vagyontárgyra vonatkozó tulajdonjoghoz kapcsolódnak. Ha azonban a vagyontárgyat ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, akkor az annak gyakorlására jogosultat (pl. haszonélvezőt) terheli az adókötelezettség.

Az építményadó és a telekadó tekintetében a ma hatályban lévő szabályozás értelmében kétféle alapon lehet adóztatni:

- alapterület (hasznos alapterület, m²)
- korrigált forgalmi érték alapján.

1. Építményadó

A Htv. értelmében:

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.

Leányvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. január 1. napi hatállyal fogadta el a helyi adókról szóló 11/2022. (XI.22.) önkormányzati rendeletét, mely szerint az adó alapját az épület m²-ben számított hasznos alapterülete szerint állapította meg, mivel ennek alkalmazása és ellenőrizhetősége lényegesen egyszerűbb.

A Rendelet 3. §-a alapján:

„ (1) Az építményadó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete.

(2) Az építményadó mértéke

a) lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén: 90,- Ft/m²/év

b) nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén: 20,- Ft/m²/év”

Az építményadóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

Az önkormányzat bevételi terveit, valamint a lakosság adóteher viselő képességét megvizsgálva nem tartjuk indokoltnak az adómérték emelését vagy csökkentését, 2024. évtől továbbra is javasoljuk a jelenleg hatályban lévő adómértékek megtartását.

2. Telekadó

A Htv. értelmében:

Adóköteles: az önkormányzat illetékességi területén lévő telek.

Adó alanya (adófizetésre kötelezett): akinek az év első napján a telek a tulajdonában van.

Közös tulajdon esetében a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában lesznek adóalanyok.

A képviselő-testület az adó alapját – az építményadónál már említett indokok alapján – szintén az épület m²-ben számított hasznos alapterülete szerint állapította meg.

Az önkormányzati rendelet 2. §-a értelmében:

„ (1) A telekadó alapja a telek m²-ben számított területe.

(2) A telekadó mértéke:

a) 10000 m² alatti területű telek esetén 15,-Ft/m²/év

b) 10000 m² és az azt meghaladó területű telek esetén 50,-Ft/m²/év

A telekadóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

Az önkormányzat bevételi terveit, valamint a lakosság adóteher viselő képességét megvizsgálva nem tartjuk indokoltnak az adómérték emelését vagy csökkentését, 2024. évtől továbbra is javasoljuk a jelenleg hatályban lévő adómértékek megtartását.

3. Helyi iparűzési adó

A Htv. rendelkezései szerint:

Adóköteles: az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység.

Adómentesség, kedvezmény:

A Htv. hatályos szabályozása szerint az önkormányzat az alacsony adóalapú (2,5 millió forint alatti adóalapú) vállalkozások, továbbá a háziiorvos, védőnő vállalkozók számára rendeletben biztosíthat adómentességet, adókedvezményt.

A Htv. a beruházások ösztönzése és a vállalkozások letelepedésének elősegítése érdekében – kiterjesztette e rendelet-alkotási jogosultságot. Az önkormányzat – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 39/C. § új (4) bekezdése alapján – rendeletet alkothat arról is, hogy a vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén üzembe helyezett beruházása értékével vagy annak egy részével az adó alapját és/vagy az adó összegét csökkenthesse, tehát beruházási adókedvezményt vagy mentességet állapíthat meg. A beruházási adóelőnynek minden vállalkozó esetén azonos terjedelműnek kell lennie, tehát nem lehet diszkriminációt gyakorolni.

A képviselő-testület ezen jogosultságával nem élt és továbbra sem tartjuk indokoltnak az adómentesség, vagy adókedvezmény megállapítását.

Az adó mértéke:

- Az adó évi mértéknek felső határa az adóalap 2%-a lehet.

A helyi iparűzési adóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

A képviselő-testület az iparűzési tevékenység esetén az adó mértékét 2%-ban határozta meg, így az adókapacitás kihasználtsága 100 %-os, a mérték növelését érintően további mozgásteret nincs az önkormányzatnak.

Helyi iparűzési adót érintő változások 2023. évben

A helyi iparűzési adó devizában történő megfizetéséről szóló 366/2022. (IX.26.) Korm. rendelet alapján az adózók 2023. év január 1-jétől a helyi iparűzési adót euró vagy amerikai dollár devizanemben is megfizethetik. Az adózók ebben az esetben befizetéseiket a Magyar Államkincstár által az önkormányzat részére e célból megnyitott kincstári számlára teljesíthetik.

Egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítás szabályai

2023. január 1-jén lépett hatályba a KATA adóalanyiságot kiváltó egyszerűsített helyi iparűzési adóalap-megállapítás új rendszere. A Htv. szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást választó kisvállalkozót főszabály szerint:

- nem terheli helyi iparűzési adóalap-megállapítási, bevallási kötelezettség,
- adóelőleget évente csak egyszer, az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig kell fizetni,
- ha bevétele az adott bevételi sáv felső határát nem haladja meg az adóévben, akkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie.

Az egyszerűsített adóalap megállapításra minden olyan vállalkozó jogosult, amelynek az adóévi bevétele éves szinten nem haladja meg

- a 25 millió forintot, illetve

- az Szja törvény szerinti átalányadót választó kiskereskedelmi tevékenységet végzők esetén a 120 millió forintot.

2022. évben 85 fő KATA adóalanyt tartottunk nyilván. 2023. évben 35-en választották az egyszerűsített adóalap-megállapítási módot. A vállalkozók egy része megszüntette vállalkozói tevékenységét vagy más adómegállapítási módot választott.

7. Egyéb bevételek

2012. április 15. napjától a szabálysértésekről szóló törvény változása miatt a más szervek által kiszabott, de be nem fizetett szabálysértési és helyszíni bírságokat már nem az önkormányzati adóhatóság hajtja be.

Ezért a beszámolási időszakban már csak a korábban átadott, el nem évült, meg nem fizetett szabálysértési bírságokból, helyszíni bírságokból keletkezhet egyéb bevételünk, amely 100 %-ban az önkormányzat saját bevételét képezi.

Jelenleg nincs olyan szabálysértési bírság behajtására vonatkozó megkeresés folyamatban, mely még nem évült el.

8. Idegen bevételek

Az adók módjára behajtandó köztartozások másik csoportjába azok az ügyek tartoznak, amelyek behajtása az önkormányzat feladata, de a beszedett összeg a kimutató szervet illeti meg. Ebbe a körbe tartoznak a más önkormányzatnál nyilvántartott adótartozások, a megelőlegezett gyermektartásdíjak, környezetvédelmi bírságok, erdővédelmi bírságok, munkavédelmi bírságok, vízi társulati érdekeltségi hozzájárulás, hulladékszállítási díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, elővezetési költségek stb. és a közigazgatási bírságok is.

Jogszabály változás miatt 2017. január 1. napjától az adók módjára behajtandó köztartozások egy részét – amit korábban a kormányhivatalok, illetve azok jogelődjei az önkormányzatnak adtak át behajtásra – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hajtja be.

Továbbra is az önkormányzat hatáskörében maradt a szabálysértési eljárási költségek, az elővezetési költségek adók módjára történő behajtása, valamint a gondozási díj hátralékok behajtása.

A behajtásra átadott ügyek nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, így ezen összegek behajtása is nehézséget okoz.

A beszámolási időszakban mindössze 10 db elővezetési költség adók módjára behajtása van folyamatban.

9. Az adóbevételek teljesülése

A helyi adóbevételek 2023. év időarányos teljesülését az alábbi táblázat tartalmazza.

Adónemek	2022. évi teljesített bevételek Ft	2023. évi tervezett bevétel Ft	2023. 11. 10. napjáig befolyt bevételek Ft	Teljesülés %	Adózók száma fő
Építményadó	6 090 137	6 000 000	6 361 142	106%	649
Telekadó	3 009 447	3 000 000	3 046 141	102%	83
Helyi iparüzési adó	40 545 080	25 000 000	72 772 440	291%	233
Pótlék, Bírság	201 798	155 000	518 817	335%	729
Adóbevétel összesen:	49 846 462	34 155 000	82 698 540	242%	

10. Egyéb adóigazgatási feladatok

2023. évben adóügyekben összesen 1177 ügy indult, fellebbezés nem volt. 49 építményadó, 7 telekadó határozatot adtunk ki az évben. A helyi iparüzési adó bevallások száma 195 db volt, továbbá 35 db egyéb bejelentés érkezett iparüzési adó ügyben.

485 db elektronikus adószámla kivonatot küldtünk ki az adóalanyok számára. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2019. évtől megküldi a helyi adóhatóságok részére a székhellyel, illetve telehellyel rendelkező vállalkozások adataiban bekövetkezett változást. 2023. évben 266 esetben kaptunk adatszolgáltatást a NAV-tól a vállalkozások adataiban történt változásról.

Emellett 35 esetben adtunk ki adó-, és értékbizonyítványt. 9 db meghatalmazás érkezett az önkormányzatnál történő adóügyek intézésére. 12 alkalommal készült nemleges adóigazolás, amelyet az adózók elsősorban pályázatok, illetve hitelügyintézés céljára kértek.

Adószámlán mutatkozó túlfizetés átvezetése iránt 12 db kérelem érkezett, melyek alapján a túlfizetés egy másik adószámlára került átvezetésre. Adószámlán mutatkozó túlfizetést 16 esetben kértek visszautalni az adózók.

Októbertől került sor az adóhátralékok behajtására.

Az adóhatóság a végrehajtási eljárás során az adózás rendjéről szóló törvény és a végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint jár el.

A legtöbb esetben fizetési felhívással, mint a végrehajtási cselekményt bevezető első lépéssel kezdődik az eljárás, ám korábbi tapasztalatok alapján azon adózók esetében, akikre a fizetési

felhívás nincs hatással, mellőzzük ezt a lépést, rögtön a végrehajtás valamilyen formáját alkalmazzuk.

A beszámolási időszakban az adóhátralékok beszedése érdekében az alábbi behajtási cselekményeket alkalmaztuk:

- azonnali beszedési megbízás
- letiltás munkabérből, nyugdíjból.

A végrehajtás időtartamát megnöveli, hogy a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok kiderítése céljából más hatóságoktól (NAV, egészségbiztosítási pénztár) és pénzügyintézetektől kell adatot kérnünk, amely jelentős adminisztrációval jár, továbbá viszonylag hosszú időt vesz igénybe.

Az adózóknak lehetőségük van arra, hogy amennyiben adófizetési kötelezettségüket határidőre nem tudják teljesíteni, pótlékmentes fizetési halasztást vagy részletfizetést kérjenek. Továbbá lehetőség van arra is, hogy az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján mérsékelje, illetve elengedje az adó-, valamint pótléktartozást, ha annak megfizetése súlyosan veszélyezteti az adózó, illetve a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. A vállalkozók esetében az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet ellehetetlenítené.

Egyes esetekben a pótlékkelengedést az adóhatóság feltételhez köti, mint például a fennálló adótartozás megfizetéséhez.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 199. § (1) bekezdése értelmében a természetes személy adózó kérelmére az adóhatóság az általa nyilvántartott, legfeljebb egymillió forint összegű adótartozásra évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a feltételek vizsgálata nélkül.

Az idei évben 26 db felszólítást küldtünk adóbevallási kötelezettség elmulasztása miatt. 11 adózó esetében hatósági átutalási megbízással sikerült az adótartozást behajtanunk, további 12 esetben másik adószámlán lévő túlfizetés átvezetésére került sor a végrehajtási eljárás során. 7 esetben megkerestük a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt az adótartozások behajtása érdekében. Ezen megkeresések közül a mai napig 1 adózó esetében volt sikeres a végrehajtás.

2023. évben az önkormányzati adóhatósághoz adómérsékléssel, részletfizetéssel kapcsolatos kérelem nem érkezett.

Az adónyilvántartások vezetése már évek óta a Magyar Államkincstár által térítésmentesen biztosított, országosan is használt ASP szakrendszer segítségével történik. Ügyfeleink tájékozódását segíti a Magyar Államkincstár honlapján elérhető, általa üzemeltetett rendszer, amelyen valamennyi település helyi adóira vonatkozó szabályozás megtalálható. **Fentiek mellett a község honlapján a helyi adókhoz tartozó előterjesztések, döntések, ügymenetleírások, valamint rendeletek is megtalálhatók.**

Az adóigazgatásban alkalmazott nyomtatványok (bevallások, bejelentések) szintén a honlapon elérhetők, tájékoztatóval az elektronikus ügyintézés folyamatáról.

Az ügyfelek adóügyben az ügyeiket teljes-körűen intézhetik elektronikusan az önkormányzat portál, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által rendszeresített

nyomtatványok segítségével. A portálon lehetőség van ügyindításra, ügykövetésre, illetve a helyi adóegyenlegüket is lekérdezhetik az ügyfelek egy ügyfélkapus azonosítást követően.

2023. évben az adózók 973 alkalommal indítottak elektronikus adóegyenleg lekérdezést.

2020. évben az elektronikus ügyintézés újabb szolgáltatással bővült, ez pedig az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER). Az EFER olyan központi elektronikus fizetési szolgáltatás, mely segítségével az ügyfelek a fennálló adófizetési kötelezettségüket ügyfélkapunk keresztül bankkártya, virtuális bankkártya, illetve internetbank használatával is teljesíthetik.

2023. évben az ügyfelek 19 alkalommal éltek az elektronikus fizetési szolgáltatás nyújtotta lehetőséggel.

Az adóigazgatási feladatokat a Hivatal Leányvári Kirendeltségén 1 fő, felsőfokú végzettségű köztisztviselő látja el. A dolgozó köztisztviselői alap- és szakvizsgával rendelkezik. A munkavégzés tárgyi feltételei is biztosítottak.

A fentiek alapján az önkormányzat helyi adórendeletének módosítását nem tartjuk indokoltnak, adóemelésre nem teszünk javaslatot.

Kérem az előterjesztés megvitatását és a beszámoló elfogadását.

Leányvár, 2023. november 13.

Balázs Márta
jegyző sk.